

Sygn. akt II Cz 620/16

POSTANOWIENIE

K., dnia 4 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: S.S.O. Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2016 r. w Kaliszu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W.

przeciwko L. P.

o zapłatę

w przedmiocie zażalenia pozwanej

na postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrzeszowie

z dnia 29 lutego 2016 r., sygn. akt I C 444/15

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie.

S.S.O. Janusz Roszewski

Sygn. akt II Cz 620/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 4 k.p.c. umorzył postępowanie w sprawie z powództwa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą we W. przeciwko L. P. o zapłatę z uwagi na cofnięcie powództwa przez powoda wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniosła pozwana zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono naruszenie art. 203 § 4 k.p.c. przez błędne przyjęcie, że cofnięcie pozwu i zrzeczenie się roszczenia było zgodne z zasadami współżycia społecznego i nie narusza prawa. W oparciu o ten zarzut wniesiono o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przyznanie kosztów postępowania zażaleniowego.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Analizując argumenty podniesione w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia oraz zarzuty zażalenia nie ulega wątpliwości, że w niniejszej sprawie powód skorzystał ze swojego prawa do wyrażenia woli w przedmiocie rezygnacji z dochodzenia roszczenia objętego pozwem. Jak wskazuje się w doktrynie złożenie oświadczenia o cofnięciu pozwu stanowi jeden z przejawów dyspozycyjności materialnej powoda. Cofając pozew powód cofa wniosek o udzielenie mu ochrony prawnej i rezygnuje z merytorycznego zbadania zasadności powództwa (por. E. Marszałkowska – Krześ, Komentarz do art. 203 k.p.c., publ. Legalis).

Analiza brzmienia art. 203 § 4 k.p.c. nie pozostawia jednak wątpliwości, że cofnięcie powództwa, nawet gdy połączono je ze zrzeczeniem się roszczenia, wymaga dokonania oceny przez Sąd w zakresie dopuszczalności takiego cofnięcia. Sprostanie temu obowiązkowi wymaga zbadania cofnięcia pozwu zgodnie z kryteriami określonymi w art. 203 § 4 k.p.c.,

tj. poczynienia ustaleń czy okoliczności sprawy nie wskazują, że cofnięcie powództwa jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie wynika aby Sąd I instancji poczynił tego rodzaju ustalenia. Wprawdzie z uwagi na brzmienie art. 203 § 1 k.p.c. podzielić należy stanowisko Sądu Rejonowego, że w niniejszej sprawie nie było przesłanek do wyrażenia przez pozwaną zgody na cofnięcie pozwu, jednak Sąd I instancji zupełnie pominął podniesiony w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzut przedawnienia roszczenia, który powinien stać się punktem wyjścia do oceny czy spełnione zostały warunki określone w art. 203 § 4 k.p.c.

Podkreślić należy, iż umowa pożyczki między stronami zawarta została w dniu 20 maja 2004 r., a termin spłaty nastąpić miał do 21 listopada 2008 r. (§ 1 pkt 1 umowy pożyczki – k. 8), przy czym zgodnie z brzmieniem art. 118 k.c. przedawnienie objętego żądaniem w niniejszej sprawie roszczenia wynosi 3 lata.

W tych okolicznościach podzielić należy także stanowisko zażalenia, iż cofnięcie pozwu, wynikające z wyegzekwowania należności przez Komornika Sądowego, na podstawie wydanego w niniejszej sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, który

z resztą utracił swoją moc z chwilą wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty (art. 505 § 1 k.p.c.), tj. 23 października 2015 r., należy ocenić w kategoriach obejścia i nadużycia prawa. Wniosek tego rodzaju należy wywieść tym bardziej, że postępowanie egzekucyjne, z uwagi na zaspokojenie wierzyciela, zakończono postanowieniem z dnia 3 listopada 2015 r. (k. 71).

Znamiennym jest również fakt, że w pozwie powód wskazał nieaktualny adres pozwanej, a w toku postępowania egzekucyjnego sygn. akt Km 69571/15 wezwanie (k. 41) przesłane zostało na aktualny adres, pod którym pozwana zamieszkuje.

Z uwagi na powyższe okoliczności, wynikające wprost z akt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu Okręgowego z uwagi na skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia przez stronę pozwaną cofnięcie powództwa w istocie ma na celu obejście prawa a nadto pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. Zauważenia wymaga, że z chwilą skutecznego podniesienia zarzutu przedawnienia zobowiązanie stanowiące przedmiot niniejszej sprawy z mocy samego prawa przekształciło się w zobowiązanie naturalne, którego spełnienie zależy wyłącznie od woli strony pozwanej. Tym samym powód utracił możliwość wykorzystania przymusu państwowego do jego dochodzenia. Okoliczności tej nie zmienia fakt, iż powód w toku niniejszej sprawy zaspokoił swoje roszczenie, gdyż pozwana nie uiściła tej należności dobrowolnie, uznając swojego zobowiązania wobec powoda a należność

ta została przymusowo wyegzekwowana na podstawie nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym, który utracił moc z chwilą wniesienia sprzeciwu, tj. 23 października 2015 r. Z tej też przyczyny powód w piśmie cofającym pozew, nadanym w polskiej placówce pocztowej w dniu 5 lutego 2016 r. (k. 58), wskazał na „rozliczenie zadłużenia” a nie jak to wskazano w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia „zaspokojenie roszczenia przez stronę pozwaną”.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

S.S.O. Janusz Roszewski